

Motor tanker **WOENSDRECHT**

27 december 1940
12 september 1942

Duitse vliegtuigen
U-515

Opvarenden: 73 (1 slachtoffer en 72 overlevenden).

Maatschappij: N.V. Phs. van Ommeren, Rotterdam.

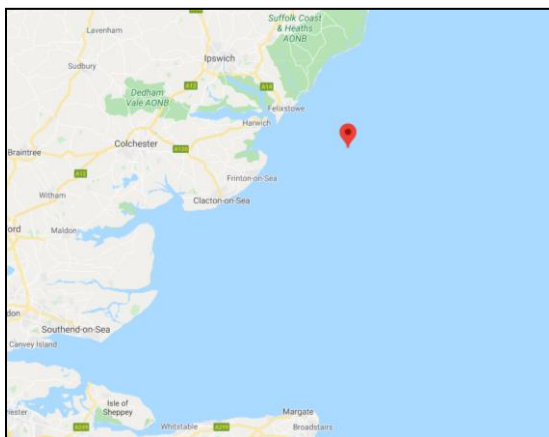
Bouwjaar: 1926

Opmerkingen:

De **WOENSDRECHT** wordt in de eerste oorlogsjaren in veel gebieden ingezet.

<u>reis</u>	<u>periode</u>	<u>konvooi</u>	<u>schepen</u>
Gibraltar-Liverpool	28 mei-6 jun 1940	HG-32F	30 (ALDERAMIN, BLITAR, BRITSUM, KEDOE, OOTMARSUM)
Halifax-Liverpool	10-29 apr 1941	HX-120	42 (ALPHERAT, HONTESTROOM, MARKEN, TIBIA, ULYSSES)
Sydney-Liverpool	4-21 dec 1941	SC-58	56 (AMSTEL, LINGE, MAMURA, STAD ARNHEM, VEERHAVEN, ZIJPENBERG)
Liverpool-Halifax	19-30 jun 1942	ON-105	38 (GANYMEDES, ZWARTE ZEE)
Curacao-Trinidad	20-23 jul 1942	WAT-5	32 (BARENDRECHT, MAASKERK, STRABO, VENUS)

(konvoireizen nog niet compleet, wordt nog aangevuld)

Op 27 december 1940 vaart de **WOENSDRECHT** in een kust konvooi, onderweg van Methil (VK) naar Londen. Reeds in de aanloop naar de Thames, nabij Sunk Lightvessel duikt plotseling om 10.00 uur een Duitse bommenwerper op uit de wolken. Het toestel kiest de tanker als doelwit en aan boord wordt het vuur geopend met machine geweren. Maar het vliegtuig gooit vijf bommen af en vliegt dan door. Vier bommen vallen dichtbij het schip in het water, de vijfde valt aan dek bij de pompruimte. Maar die bom ontploft niet direct en kaatst weer overboord en ontploft dan. De explosies

van de bommen schudden het schip wild door elkaar en de schade is groot. Water dringt binnen in de pompruimte en de machinekamer en het licht valt uit.

De bemanning verzamelt zich bij de reddingboten, maar de eerste machinist gaat terug naar de machinekamer en weet de stroomvoorziening te herstellen. De eerste stuurman inspecteert de schade en ziet dat veel leidingen en pompen zijn beschadigd. Maar één pomp blijft werken, waardoor het waterniveau niet te hoog oploopt. Het schip vaart verder de Thames op, nadat door een sleepboot het water uit de pompruimte is gehaald. Op de Thames worden verdere reparaties uitgevoerd, waardoor het schip behouden blijft.

De **WOENSDRECHT** vertrekt op 29 augustus 1942 uit Takoradi (Ghana), met bestemming Trinidad. Het schip is in ballast en vaart alleen. De bewapening bestaat uit een 4 inch kanon achteruit, twee Hotchkiss machine geweren op de brugvleugels en twee Marlin machine geweren op het bootdek. Na een oceaanoeversteek zonder bijzonderheden worden op 10 september 35 overlevenden gevonden in reddingboten. Ze zijn afkomstig van het Britse schip **CRESSINGTON COURT**. Dat schip is aangevallen en tot zinken gebracht door de Duitse onderzeeboot U-510 (Korvettenkapitän Karl Neitzel) op 19 augustus, ten noordoosten van Belém (Brazilië).

Twee dagen later, op 12 september, wordt de kapitein om iets voor 05.00 uur naar de brug geroepen. Een uitkijk heeft een licht gezien op twee mijl van het schip. Omdat dit niet als bedreigend wordt beschouwd, vaart het schip door zonder te zigzaggen.

Maar het licht is afkomstig van de Duitse onderzeeboot **U-515** (Kapitän leutnant Werner Henke), die het schip heeft ontdekt en zichzelf in een aanvalspositie manoeuvreert. Vanaf de brug wordt om 05.00 uur een bellenbaan gezien, maar er is geen tijd meer om die te ontwijken. De U-515 heeft twee torpedo's afgevuurd, waarvan er één inslaat aan stuurboord zijde in het voorschip. De motoren worden gestopt en het schip begint voorover wat weg te zakken. Een kwartier later worden de motoren weer opgestart als de helling van het schip stabiliseert. Dan komt de onderzeeboot boven water en wordt direct het vuur geopend met het scheepskanon. De U-515 duikt direct weer weg en wordt niet geraakt.

Om 05.40 uur wordt de Woensdrecht opnieuw getroffen door een torpedo, nu in tank 19 aan stuurboord zijde. Een overlevende van de Cressington Court wordt geraakt door brokstukken en komt daarbij om. De bemanning en overige passagiers verlaten daarop het schip in vier reddingboten.

Om 06.00 uur slaat een derde torpedo in aan bakboord zijde in de machinekamer. Het schip breekt daarop in twee stukken en het achterste deel zinkt direct weg. Henke claimt dat er een vierde torpedo is afgevuurd, maar die is niet waargenomen door de bemanning.

De motorboot neemt de andere drie boten op sleeptouw en er wordt koers gezet naar Trinidad. Kort na middernacht, op 13 september, worden de reddingboten gezien door twee US Navy mijnenjagers en aan boord genomen. Een paar uur later worden ze op Trinidad aan land gezet.

Het voorste deel van de Woensdrecht blijft drijven. Zeven dagen later wordt dat deel teruggesleept naar Trinidad, maar daar afgeschreven als een total loss.

Namen op 27 december 1940:

- AUENER, Frits Carl geboren Amsterdam, 10 april 1900	Derde Stuurman.
- COERKAMP, Fije geboren Rotterdam, 14 februari 1912	Tweede Stuurman.
- HENDRIKS, M geboren ,	Eerste Stuurman.
- KUIJPER, Tj geboren , onderscheiden met het Kruis van Verdienste.	Gezagvoerder.
- MIDDELKOOP, Cornelis van	Eerste Machinist.

geboren Langerak, 12 februari 1897
onderscheiden met het Kruis van Verdienste en de MBE.

Namen op 12 september 1942:

- ALLEN, J (UK) RN Schutter.
geboren Belfast (UK), 29 juli 1911
- BLOK, Jan Matroos/schutter.
geboren Velsen, 21 november 1913
overleefde ook de aanval op BREDA op 23 december 1940, door Duitse vliegtuigen.
onderscheiden met het Bronzen Kruis.
- BRUGE, Arvid (Letland) Matroos
geboren in Letland, 6 juli 1894
gewond in de aanval, na aankomst opgenomen in ziekenhuis.
- BURRELL, Walter (UK) Lichtmatroos.
geboren Londen (UK), 16 augustus 1924
- CORBETT, Edward (Ierland) Lichtmatroos.
geboren Belfast (Noord Ierland), 1 november 1923
- DAVIS, F (UK) RN Schutter.
geboren Manchester (UK), 28 augustus 1919
- FENBY, John J. (UK) Marconist.
geboren Birmingham (UK), 13 oktober 1909
- FENENGA, Jacob Gezagvoerder.
geboren Schiermonnikoog, 27 september 1888
overleefde ook de inzet van ZUIJDERBURGH in 1944, aan Operatie NEPTUNE.
onderscheiden met het Bronzen Kruis en het Kruis van Verdienste.
- FRANKLIN, Henry D. (UK) Lichtmatroos.
geboren West Ham (UK), 16 juni 1924
- FRIDAEL, Laurentius Hubertus Schutter.
geboren Maastricht, 21 januari 1896
overleed in de aanval op ROSALIA op 28 juli 1943, door U-615.
onderscheiden met het Bronzen Kruis.
- GEURTS, Gradus Johannes Vierde Machinist.
geboren Heteren, 3 oktober 1910
- HILKHUIZEN, Matthijs Lichtmatroos.
geboren Rotterdam, 5 februari 1925
- HOPWOOD, B (UK) RN Schutter.
geboren Stoke on Trent (UK), 29 april 1912
- HÖRCHNER, Evert Vijfde Machinist.
geboren Amsterdam, 27 juli 1912
- IEDEMA, Jan Hofmeester.
geboren Rotterdam, 2 september 1913
- INGEN, Koenraad Jacobus van Vijfde Machinist.
geboren Maasniel, 25 juni 1917
- KEIJZER, Frans de Matroos.
geboren 's-Heer Arendskerke, 5 mei 1919
- KLOS, Cornelis Dirk Tweede Machinist.
geboren Yerseke, 22 april 1901
overleefde ook de aanval op BARENDRECHT op 22 september 1940, door Duitse vliegtuigen,
en overleefde de aanval op MIJDRECHT op 7 maart 1941, door U-70.
- KNOESTER, Leendert Olieman.
geboren Scheveningen, 3 januari 1902
- LENSVELT, Cornelis Hendrik Willem Vierde Machinist.
geboren Rotterdam, 22 mei 1911
overleefde ook de aanval op GYPSUM EMPRESS (GBR) op 3 november 1942, door U-160.

- MIDDELKOOP, Cornelis van
geboren Langerak, 12 februari 1897
onderscheiden met het Kruis van Verdienste en de MBE. Eerste Machinist.
- MULDER, Hendrik
geboren Den Haag, 28 december 1914
overleefde ook de aanval op VOLENDAM op 30 augustus 1940, door U-60,
en overleefde de aanval op GYPSUM EMPRESS (GBR) op 3 november 1942, door U-160. Koksmaat.
- MULLEM, Arie van
geboren Rotterdam, 20 december 1900 Chef Hofmeester.
- PELT, Antonius van
geboren Rotterdam, 22 mei 1908 Olieman.
- POWER, Kevin (UK)
geboren St. Johns (Newfoundland, Canada), 16 november 1926 Lichtmatroos.
- RIEDE, Arie Anton
geboren Dussen, 16 oktober 1893 Chef Kok.
- ROOS, Hermanus de
geboren Rotterdam, 17 augustus 1899
overleefde ook de aanval op MAASDAM op 27 juni 1941, door U-564. Derde Machinist.
- SALKO, Leon (Rusland)
geboren Tericky (Rusland), 16 november 1919 Matroos.
- SCOTT, John (UK)
geboren Belfast (Noord Ierland), 29 juni 1926 Assistent Hofmeester.
- SMAAL, Adrianus Franciscus Hermanus
geboren Dordrecht, 17 november 1900 Matroos.
- SORIN, Joseph (Palestina)
geboren Kiev (Rusland), 31 mei 1914 Matroos.
- TAYLOR, A (UK)
geboren Sheffield (UK), 16 februari 1908 RN Schutter.
- TUIJN, Wilhelmus Theodorus van der
geboren Den Haag, 15 januari 1913 Olieman.
- VEEN, Theunis van der
geboren Groningen, 24 april 1893 Bootsman.
- VELTMEIJER, Marinus
geboren Hilversum, 3 mei 1891
overleefde ook de aanval op OBERON op 27 juni 1941, door U-123. Olieman.
- VERWAAL, Arie Leendert
geboren Rotterdam, 7 oktober 1908
overleefde ook de aanval op MOORDRECHT op 20 juni 1940, door U-48.
onderscheiden met het Bronzen Kruis. Eerste Stuurman.
- VOGELAAR, Pieter
geboren Nieuwenhoorn, 14 augustus 1900 Tweede Stuurman.
- WEHRMEYER, Willem
geboren Djokjakarta (Nederlands Oost Indië), 26 april 1918 Derde Stuurman.

Overlevenden CRESSINGTON COURT :

- BAYLEY, Philip (UK)
geboren Colchester (UK), 22 jaar Derde Stuurman.
- BRIDGEWOOD, Samuel (UK)
geboren Longton (UK), 19 jaar Lichtmatroos.
- CLAUQUE, James (UK)
geboren Douglas, Isle of Man (UK), 27 jaar Chef Hofmeester.
- CLINO, Oscar (Nieuw Zeeland)
geboren Nelsen (Nieuw Zeeland), 23 jaar Matroos.

- DE LA MARE, George (UK)
geboren St. Peter, Guernsey (UK), 33 jaar Matroos.
- DILKES, George (UK) Derde Marconist (19 jaar) (+).
- GARDNER, John Selkirk (UK)
geboren Chester (UK), 49 jaar Eerste Stuurman.
- GREACH, Ronald (UK)
geboren Hull (UK), 21 jaar Matroos.
- HARVEY, Norman (UK)
geboren Sunderland (UK), 41 jaar Derde Machinist.
- HEYWOOD, Cyril (UK)
geboren Glossop (UK), 18 jaar Lichtmatroos.
- HOWARTH, Bernard (UK)
geboren Burnby (UK), 18 jaar Hofmeester.
- HUDSON, Horatio (UK)
geboren London (UK), 34 jaar Assistent Machinist.
- HUGHES, Bernard (UK)
geboren Manchester (UK), 18 jaar Assistent Hofmeester.
- HURLEY, Albert (UK)
geboren Manchester (UK), 45 jaar Matroos.
- JACKS, Eric (UK)
geboren Hednesford (UK), 17 jaar Assistent Hofmeester.
- LEONARD, William (Ireland)
geboren Dublin (Ierland), 41 jaar Bootsman.
- LIVINGSTONE, Robert (UK)
geboren Altringham (UK), 27 jaar Assistent Machinist.
- MACKIE, John (UK)
geboren Stornoway (UK), 23 jaar Assistent Machinist.
- MARTYN, Thomas (UK)
geboren Sedbergh (UK), 28 jaar Vierde Machinist.
- PETERSEN, Carl Arnold (UK)
geboren Kopenhagen (Denemarken), 43 jaar Timmerman.
- PRATT, Charles Edward (UK)
geboren Devon (UK), 44 jaar Tweede Stuurman.
- SANGUINETTE, Frank (UK)
geboren Cardiff (UK), 21 jaar Kok.
- THOMPSON, Richard (UK)
geboren Hull (UK), 28 jaar Donkeyman.
- URWIN, Thomas (UK)
geboren South Shields (UK), 48 jaar Eerste Machinist.
- WADDELL, Walter (UK)
geboren Galashields (UK), 32 jaar Matroos.
- WESSON, Leslie (UK)
geboren Leicester (UK), 19 jaar Lichtmatroos.
- WINTER, Norman (UK)
geboren Barnaby (UK), 18 jaar Lichtmatroos.
- 8 onbekende Britse schutters

Bronnen:

Nationaal Archief Den Haag

2.12.30 / 2.16.31 / 2.16.32 / 2.16.40 / 2.16.54 en 2.06.084

Nederlands Instituut voor Militaire Historie

LOCK archief (London Collectie Koopvaardij)

Stichting Maritiem Historische Databank

gegevens schip en foto

Convoy Web, Arnold Hague Convoy Database

www.convoyweb.org.uk